

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení zákon č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“) sa predkladá z dôvodu, že prijatá právna úprava v § 9a a 9b sa ukázala ako problematická z viacerých hľadísk, a to najmä z hľadiska možného nelegálneho čerpania verejných zdrojov - fondov Európskej únie, keďže pri aplikácii uvedených ustanovení zákona by mohlo ísť o duplicitné finančné plnenie v prospech Slovenskej republiky (Environmentálneho fondu).

Účelom navrhovanej právnej úpravy je potreba odstránenia problémov a zákonných nedostatkov, ktoré vyplynuli z aplikačnej praxe.

Návrh zákona nebude mať vplyv na podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, na informatizáciu, služby verejnej správy pre občana, ani na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Dátum účinnosti návrhu zákona sa navrhuje 1. januára 2024.

B. Osobitná časť

K Čl. I

K bodu 1

Prijatá právna úprava v intenciách § 9a a 9b sa ukázala ako problematická z viacerých hľadísk, a to predovšetkým z hľadiska možného neoprávneného čerpania verejných zdrojov - fondov Európskej únie, keďže pri aplikácii uvedených ustanovení zákona by mohlo ísť o duplicitné finančné plnenie v prospech Slovenskej republiky (Environmentálneho fondu). Slovenskej republike by tak vznikla povinnosť vrátiť poskytnuté finančné prostriedky z fondov Európskej únie a príp. súvisiace penále. Novelizovaná právna úprava je taktiež vnútorne rozporná, keďže zákon v súčasnosti upravuje dva rôzne režimy, a to režim možnej liberácie povinnej osoby (vlastníka) podľa § 4 zákona a súčasne novelizovaný režim, ktorý na uvedené neberie ohľad a paušálne zaväzuje každého vlastníka sanovanej nehnuteľnosti k úhrade nákladov spätých so sanáciou, bez ohľadu na skutočnosť, či jej existenciu spôsobil alebo nie, resp. či bol vôbec objektívne spôsobilý túto spôsobiť (napr. dedič, reštituent). Napokon novelizovaná právna úprava je predmetom ústavnej sťažnosti vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod Rvp 2025/2022.

K bodu 2

Navrhujú sa prechodné ustanovenia vyplývajúce zo zmien návrhu zákona. Zrušuje sa možný negatívny stav, ktorý mohol vzniknúť počas účinnosti novelizovanej právnej úpravy z hľadiska aplikácie §9a a 9b a jej možného neústavného zásahu najmä do ústavného práva chráneného článkom 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a to tým, že Environmentálny fond bude povinný vrátiť vlastníkovi sanovanej nehnuteľnosti uhradené finančné prostriedky vyplývajúce z uplatnenej finančnej náhrady, ako aj zánikom pohľadávok ku dňu účinnosti zákona.